

به نام خدا

روان‌شناسی و آموزش دانش آموزان بنیازهای ویژه

تألیف :

تام سی. اسمیت
ادوارد ای. پولووی
ترزا تیبر داتی
میزار. پتن
کروان. داودی

ترجمه :

دکتر قربان همتی علمدارا
(دانشیار دانشگاه شیراز)

دکتر عباسعلی حسین خانزاده
(دانشیار دانشگاه گیلان)

دکتر حمید علیزاده
(استاد دانشگاه علامه طباطبائی)

ویراستار :

دکتر قربان همتی علمدارلو

انسان
شیراز

۱۴۲۸۳۱۳
۹۵,۹,۱۷

عنوان و نام پدیدآور: روان‌شناسی و آموزش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه. تألیف: تام سی. اسمیت، ادوارد ای. پولووی، ترزا تیبر داتی، جیمز آر. پتن، کارول ای. داودی؛ ترجمه: دکتر قربان همتی علمدارلو، دکتر عباسعلی حسین‌خانزاده، دکتر حمید علیزاده.

مشخصات نشر: تهران: نشر ارسباران، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: [هجده] ۹۳۴ ص: مصور، جدول، نمودار.

شابک: 978-600-7385-22-7

عنوان اصلی:

Teaching Students With Special Needs in Inclusive Settings, 6th. ed, c2012.

موضوع: آموزش و پرورش فراگیر -- ایالات متحده -- آموزش ویژه -- ایالات متحده
موضوع: کودکان معلول -- ایالات متحده - آموزش و پرورش - کلاس‌داری -- ایالات متحده

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ر ۹ / ۱۲۰۱ LC

رده‌بند: دیوید: ۳۷۱/۹۰۴۶

شماره کتابخانه ملی: ۴۲۹۱۱۵۷

مخاطب عزیز خواننده گرامی، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مؤلف، مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میراث بدون اجازه از ناشر و مؤلف، و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل صواب و واجب بی‌اعتمادی در فضای نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جهت برادران کرد. زحمات دست‌اندرکاران فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خودشان و فرهنگشان خواهد شد.

پست الکترونیکی

panahir91@yahoo.com

ارسلان
نشر ارسباران

روان‌شناسی و آموزش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه

تألیف: تام سی. اسمیت، ادوارد ای. پولووی، ترزا تیبر داتی، جیمز آر. پتن، کارول ای. داودی

ترجمه: دکتر قربان همتی علمدارلو، دکتر عباسعلی حسین‌خانزاده، دکتر حمید علیزاده

ویراستار: دکتر قربان همتی علمدارلو

ناشر: نشر ارسباران

نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۵

تعداد صفحات: ۹۵۲ صفحه

شمارگان: ۱۱۰۰

قیمت: ۵۰۰۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: طیف‌نگار

ISBN : 978-600-7385-22-7

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۸۵-۲۲-۷

مرکز پخش: تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان پنجم و ششم، پلاک ۶۳

تلفکس: ۸۸۹۶۲۷۰۷

تلفن: ۸۸۹۷۳۳۵۸-۹

فهرست

پیش‌گفتار مترجمان پانزده

فصل ۱: مقدمه‌ای بر آموزش فراگیر ۱

تاریخچه آموزش دانش آموزان با نیازهای ویژه.....	۴
تعریف دانش آموزان با نیازهای ویژه.....	۷
دانش آموزان ناتوان دریافت‌کننده آموزش ویژه.....	۸
دانش آموزان مشمول قانون ۵۰۴ و قانون امریکایی‌های با ناتوانی.....	۱۲
دانش آموزان رده تیزهوشان با استعداد.....	۱۳
دانش آموزان در مخاطره مشکلات تحصیلی.....	۱۳
خدمات جاری برای دانش آموزان با نیازهای ویژه.....	۱۴
قانون بهبود آموزش افراد با ناتوانی / حقوق عدل (۲۰۰۴).....	۱۵
بند ۵۰۴ و قانون امریکایی‌های با ناتوانی.....	۲۳
دانش آموزان با ناتوانی در کجا باید آموزش ببینند؟.....	۲۷
برنامه‌های آموزش فراگیر.....	۲۹
موانع فراگیرسازی.....	۳۳
برداشت‌ها از فراگیرسازی.....	۳۵
ابعاد مهم کلاس‌های درس.....	۴۰
حسن پذیرش اجتماعی.....	۴۲
ارج نهادن بر گوناگونی دانش آموزان.....	۴۴
توجه به نیازهای مربوط به برنامه درسی.....	۴۵
مدیریت و آموزش اثربخش.....	۴۶
پشتیبانی و همیاری کارکنان.....	۴۷
خلاصه.....	۵۲

فصل ۲: همیاری متخصصان و همیاری خانه - مدرسه ۵۵

همیاری متخصصان ۵۷

۵۹ همیاری - مشورت.
۶۱ تدریس مشترک
۶۴ تمهیدات تدریس مشارکتی
۷۱ بهره‌گیری از معلم‌یاران حرفه‌ای
۷۴ ایجاد و حفظ کلاس‌های فراگیر
۷۴ آماده سازی کارکنان برای فراگیرسازی
۷۵ آماده کردن دانش آموزان برای فراگیرسازی
۷۷ حفظ کلاس‌های فراگیر کارآمد
۷۸ برنامه‌ریزی برای فراگیرسازی موفقیت‌آمیز دانش آموزان در کلاس آموزش عمومی
۸۰ میاری با خانواده‌های دانش آموزان با ناتوانی
۸۶ خانواده
۸۷ روزه‌های فرهنگی
۸۸ خانواده‌ها و ارتباط با ناتوانی
۹۲ تأثیر بر برادران و خواهران
۹۴ حمایت از والدین
۹۵ همیاری خانه - مدرسه
۹۷ برقراری ارتباط با والدین
۱۰۵ مداخله مبتنی بر خانه
۱۰۶ تقویت و دلگرمی
۱۰۷ ارزیابی حمایت آموزشی
۱۰۹ مداخله‌های پایانی
۱۱۰ خلاصه

فصل ۳: شناسایی و برنامه‌ریزی برای نیازهای دانش‌آموزان

۱۱۷ مداخله‌های پیش از ارجاع
۱۲۱ طرح همگانی یادگیری
۱۲۴ پاسخ به مداخله
۱۳۵ فرایند آموزش ویژه
۱۳۹ ارجاع رسمی
۱۴۰ روش‌های ارزیابی
۱۵۳ تعیین واجد شرایط بودن
۱۵۵ برنامه آموزش انفرادی
۱۷۵ ارزیابی سالیانه برنامه آموزش انفرادی و ارزشیابی مجدد

۱۷۶	طرح خدمات خانوادگی انفرادی
۱۷۷	واجد شرایط بودن و طرح‌ریزی مربوط به بند ۵۰۴
۱۷۷	واجد شرایط بودن
۱۷۸	انطباق‌سازی
۱۷۸	نقش معلم آموزش عمومی در فعالیت‌های مربوط به بند ۵۰۴
۱۸۰	خلاصه

فصل ۴: مدیریت کلاس‌های متمایز ————— ۱۸۳

۱۸۶	مفاهیم اساسی در مورد آموزش متمایز
۱۸۷	تعاریف اصطلاح‌شناسی و مبانی مفهومی
۱۸۹	روش‌های اجرای آموزش متمایز
۱۹۲	الگوی جامع آموزش متمایز
۱۹۵	تمتایزسازی محتوا
۱۹۸	تمتایزسازی محتوا
۲۰۵	تمتایزسازی مواد و وسایل آموزشی
۲۰۷	متناسب‌سازی سایر مواد و وسایل آموزشی
۲۰۸	تمتایزسازی آموزشی
۲۱۰	ارایه آموزش منظم و آشکار
۲۱۱	برنامه‌ریزی آموزشی
۲۱۸	تمتایزسازی مدیریت رفتار
۲۳۱	تمتایزسازی فردی - اجتماعی - هیجانی (عاطفی)
۲۳۴	خلاصه

فصل ۵: تدریس به دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری ————— ۲۳۷

۲۴۲	مفاهیم اساسی در مورد ناتوانی‌های یادگیری
۲۴۲	تعریف و تشخیص و واجد شرایط بودن
۲۴۳	تعریف
۲۴۴	تشخیص و واجد شرایط بودن
۲۴۸	مراحل فرایند تشخیص و واجد شرایط بودن
۲۵۱	تشخیص دانش‌آموزان پیش‌دبستانی
۲۵۵	شیوع و محیط‌های آموزشی
۲۵۶	سبب‌شناسی و عوامل خطر ساز
۲۵۸	ویژگی‌های دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری

۲۵۹	نارسایی‌های تحصیلی
۲۶۸	روش‌های مؤثر فراگیرسازی
۲۷۰	خدمات پیش‌دبستان
۲۷۴	خدمات دوره ابتدایی
۲۷۹	زبان نوشتاری
۲۸۷	خدمات دوره دبیرستان
۲۹۵	خدمات مربوط به بزرگسالان
۲۹۹	متناسب‌سازی کلاس درس
۳۰۳	نارسایی‌های تحصیلی و زبان
۳۰۸	اشکالات اجتماعی - هیجانی
۳۱۰	تفاوت‌های شناختی
۳۱۴	خلاصه

فصل ۶: تدریس به دانش‌آموزان با اختلال‌های هیجانی و رفتاری ————— ۳۱۷

۳۱۹	مفاهیم اساسی اختلال‌های هیجانی و رفتاری
۳۲۵	ارزیابی کارکرد رفتار
۳۲۵	طبقه‌بندی
۳۲۸	بروز ناتوانی
۳۲۹	شیوع و محیط‌های آموزشی
۳۳۶	سبب‌شناسی و عوامل خطر ساز
۳۳۹	ویژگی‌های دانش‌آموزان با اختلال‌های هیجانی و رفتاری
۳۴۰	پیشرفت تحصیلی
۳۴۵	پیامدهای پس از دبیرستان و دوره بزرگسالی
۳۴۸	روش‌های مؤثر فراگیرسازی
۳۴۸	چالش‌های معلمان آموزش عمومی
۳۵۲	ارتقای روش‌های فراگیرسازی
۳۵۶	انطباق‌سازی کلاس درس
۳۵۶	انطباق‌سازی برنامه درسی
۳۵۷	انطباق‌سازی‌های آموزشی
۳۵۸	حمایت‌های رفتاری
۳۶۴	انطباق‌سازی‌های فیزیکی
۳۶۵	خدمات پشتیبانی
۳۶۷	ملاحظه‌های دارویی
۳۷۰	خلاصه

فصل ۷: تدریس به دانش آموزان با کم توانی های ذهنی

۳۷۵ مفاهیم اساسی کم توانی های ذهنی
۳۷۸ تعریف، طبقه بندی و واجد شرایط بودن
۳۸۳ طبقه بندی
۳۸۵ شیوع و محیط های آموزشی
۳۹۱ سبب شناسی و عوامل خطر ساز
۳۹۲ ویژگی ها
۳۹۲ ناتوانی های معنادار
۳۹۶ ملاحظه ها، مربوط به پیامدها
۳۹۹ ملاحظاتی بزرگ
۴۰۱ روش های مؤثر فراگیر سازی
۴۰۱ چالش های آموزش عمومی
۴۰۷ ارتقای روش های فراگیر سازی
۴۰۹ انطباق سازی های کلاس درس
۴۰۹ انطباق سازی های برنامه ریزی
۴۱۱ طرح همگانی یادگیری
۴۱۲ سایر انطباق سازی های آموزشی
۴۱۶ خلاصه

فصل ۸: تدریس به دانش آموزان با اختلال نارسایی توجه - بیش فعالی

۴۲۱ مفاهیم اساسی در مورد اختلال نارسایی توجه - بیش فعالی
۴۲۴ تعریف، شناسایی و واجد شرایط بودن
۴۳۵ شیوع و محیط های آموزشی
۴۳۶ محیط های آموزشی
۴۳۷ سبب شناسی و عوامل مخاطره
۴۳۸ ویژگی های دانش آموزان با اختلال نارسایی توجه - بیش فعالی
۴۴۰ پیامدها در دوره پس از دبیرستان و بزرگسالی
۴۴۲ روش های مؤثر فراگیر سازی برای دانش آموزان
۴۴۲ با اختلال نارسایی توجه - بیش فعالی
۴۴۳ چالش های معلمان آموزش و پرورش عادی
۴۴۸ متناسب سازی های کلاس برای دانش آموزان با اختلال نارسایی توجه - بیش فعالی
۴۶۶ راهبردهای دانش آموز - تنظیم
۴۷۴ ارتقای روش های فراگیر سازی
۴۷۷ خلاصه

فصل ۹: تدریس به دانش‌آموزان با اختلال طیف درخودماندگی

۴۸۱	مفاهیم اساسی اختلال طیف درخودماندگی
۴۸۳	تعریف، تشخیص و واجد شرایط بودن
۴۸۵	تشخیص کودکان با اختلال طیف درخودماندگی
۴۸۶	تشخیص بهنگام
۴۸۸	علل اختلال طیف درخودماندگی
۴۸۹	شیوع
۴۹۱	جنسیت و نژاد
۴۹۲	محیط‌های آموزشی
۴۹۳	بزرگ‌تری افراد با اختلال طیف درخودماندگی
۴۹۵	الگوهای رفتاری
۴۹۵	ملاحظات‌های حسی، زبانی و شناختی
۴۹۷	پیامدهای آموزش
۵۰۱	روش‌های مؤثر آگرایساری
۵۰۱	چالش‌های آموزش عمومی
۵۰۲	مداخله‌های مبتنی بر پژوهش
۵۰۶	ملاحظه‌های ویژه: برنامه‌های مداخله بهنگام
۵۱۲	ارتقای روش‌های فراگیرسازی
۵۱۵	متناسب‌سازی‌های کلاس درس
۵۱۵	متناسب‌سازی‌های رفتاری
۵۲۰	متناسب‌سازی‌های آموزشی
۵۲۱	متناسب‌سازی‌های برنامه درسی
۵۲۴	مداخله‌های پزشکی و جایگزین
۵۲۸	خلاصه

فصل ۱۰: تدریس به دانش‌آموزان با آسیب‌های حسی

۵۳۳	مرور کلی آسیب‌های حسی
۵۳۴	مفاهیم اساسی آسیب شنوایی
۵۳۶	تعریف، شناسایی، و واجد شرایط بودن
۵۳۹	طبقه‌بندی آسیب شنوایی
۵۳۹	میزان شیوع و محیط‌های آموزشی

۵۴۱ سبب‌شناسی
۵۴۲ ویژگی‌های دانش‌آموزان با آسیب شنوایی
۵۴۴ ناتوانی‌های معنادار
۵۴۵ دورنمای میزان موفقیت دانش‌آموزان با آسیب شنوایی
۵۴۵ ملاحظه‌های ویژه
۵۴۵ روش‌های مؤثر فراگیرسازی برای دانش‌آموزان با آسیب‌های شنوایی
۵۴۶ ارتقای روش‌های فراگیرسازی
۵۴۸ متناسب‌سازی‌های کلاس درس برای دانش‌آموزان با آسیب شنوایی
۵۴۹ متناسب‌سازی‌های مربوط به برنامه درسی
۵۵۰ ملاحظه‌های اجتماعی - هیجانی
۵۵۱ طرح همگانی یادگیری
۵۵۳ سایر متناسب‌سازی‌های ورزشی
۵۵۵ مفاهیم اساسی درباره آسیب شنوایی
۵۵۶ تعریف، شناسایی، و واج‌شرط بودن
۵۶۰ میزان شیوع و محیط‌های آموزشی
۵۶۱ سبب‌شناسی
۵۶۱ ویژگی‌های دانش‌آموزان با آسیب بینایی
۵۶۴ ناتوانی‌های معنادار
۵۶۵ دورنمای میزان موفقیت دانش‌آموزان با آسیب بینایی
۵۶۵ ملاحظه‌های ویژه
۵۶۷ روش‌های مؤثر فراگیرسازی برای دانش‌آموزان با آسیب بینایی
۵۶۸ متناسب‌سازی‌های کلاس درس برای دانش‌آموزان با آسیب بینایی
۵۶۸ ملاحظه‌های عمومی
۵۷۱ ملاحظه‌های آموزشی و برنامه درسی
۵۷۳ ملاحظه‌های اجتماعی - هیجانی
۵۷۶ سایر متناسب‌سازی‌های آموزشی
۵۷۸ خلاصه

فصل ۱۱: تدریس به دانش‌آموزان دارای ناتوانی‌های با میزان بروز پایین — ۵۸۱

۵۸۳ ناتوانی‌های با میزان بروز پایین
۵۸۳ سایر آسیب‌های سلامتی و آسیب‌های استخوانی
۵۸۷ سایر آسیب‌های سلامتی

۵۸۸	آسم
۵۹۰	سرطان کودکی
۵۹۱	فیروز کیستی
۵۹۳	آسیب حسی دوگانه
۵۹۴	دیابت
۵۹۹	صرع
۶۰۲	اچ‌آی‌وی و ایدز
۶۰۴	نشانگان تور
۶۰۵	آسیب‌های جسمی
۶۰۶	قطع عضوی از بدن
۶۰۹	فامغزی
۶۱۲	تحلیل عضلانی
۶۱۳	تکاف ستون فقرات
۶۱۵	آسیب مری ذریعه
۶۱۷	انطباق‌سازی در مدارس برای دانش‌آموزان با آسیب مغزی ضربه‌ای
۶۲۰	نقش معلمان کلاس دوم در آموزش دانش‌آموزان دارای ناتوانی‌های با میزان بروز پایین
۶۲۵	خلاصه

فصل ۱۲: تدریس به دانش‌آموزان با اختلال‌های زبان و گفتار ————— ۶۲۹

۶۳۱	مفاهیم اساسی در مورد اختلال‌های گفتاری و زبانی
۶۳۲	تعریف، شناسایی، واجد شرایط بودن
۶۳۵	طبقه‌بندی
۶۳۵	میزان شیوع اختلال‌های زبان و گفتار
۶۳۶	اختلال‌های زبان
۶۳۶	اختلال‌های واج‌شناختی و تولید
۶۴۱	اختلال‌های صدا
۶۴۲	اختلال‌های سیالی
۶۴۷	اختلال‌های زبان
۶۵۱	انواع اختلال‌های زبان و علل آنها
۶۵۳	ویژگی‌های نارسی‌های زبانی
۶۵۴	روش‌های مؤثر فراگیرسازی
۶۵۴	چالش‌هایی برای معلمان
۶۵۸	ارتقای روش‌های فراگیرسازی برای دانش‌آموزان با اختلال‌های زبان و گفتار
۶۵۸	روش‌های مختلف ارائه خدمات

۶۵۹	فعالیت مشارکتی با آسیب‌شناس زبان و گفتار
۶۶۲	مناسب‌سازی‌های کلاس درس برای دانش‌آموزان با اختلال‌های زبان و گفتار
۶۶۲	پیشنه‌هایی برای دانش‌آموزان با اختلال‌های گفتار
۶۶۷	مناسب‌سازی‌های لازم برای دانش‌آموزان با اختلال‌های زبان
۶۷۴	ارتباط افزایشی و جایگزین
۶۷۶	خلاصه

فصل ۱۳: تدریس به دانش‌آموزان تیزهوش و بااستعداد ————— ۶۷۹

۶۸۲	مفاهیم اساسی دربارۀ دانش‌آموزان تیزهوش و بااستعداد
۶۸۳	چالش‌های تدریس
۶۸۶	تصورات عموم مردم از تیزهوشی
۶۸۷	تعریف افراد تیزهوش
۶۹۰	مفهوم‌سازی‌های دیگر در تیزهوشی
۶۹۱	مفهوم خلاقیت
۶۹۳	میزان شیوع و منشأ تیزهوشی
۶۹۴	ویژگی‌های دانش‌آموزان تیزهوش
۶۹۶	ملاحظه‌های اجتماعی - هیجانی
۶۹۸	شناسایی، ارزیابی، و واجد شرایط بودن
۷۰۳	ملاحظه‌های مربوط به تنوعات فرهنگی
۷۰۴	ارتقای روش‌های مؤثر فراگیرسازی برای دانش‌آموزان تیزهوش
۷۰۶	پیوستار شیوه‌های مختلف جایدهی
۷۰۸	واقعیت‌های کلاس درس آموزش عمومی
۷۰۹	رویکردهای برنامه‌ریزی برای محیط‌های آموزش عمومی
۷۱۳	برآورده ساختن نیازهای جمعیت‌های ویژه
۷۱۴	برقراری ارتباط با والدین و خانواده‌ها و حمایت از آنها
۷۱۵	حمایت از معلم آموزش عمومی
۷۱۶	آمادگی معلم و رشد تخصصی
۷۱۷	متناسب‌سازی کلاس درس برای دانش‌آموزان تیزهوش
۷۱۷	ایجاد جو مطلوب در کلاس درس
۷۱۸	مدیریت و سازماندهی کلاس‌های درس کارآمد
۷۲۰	ملاحظه‌های آموزشی و برنامه‌درسی
۷۲۴	تحول شغلی
۷۲۴	خلاصه فصل

فصل ۱۴: تدریس به دانش‌آموزانی که در مخاطره هستند ————— ۷۲۷

۷۲۹	مفاهیم اساسی در مورد دانش‌آموزانی که در مخاطره هستند.
۷۲۹	تعریف
۷۳۱	شیوع و عوامل مرتبط با در مخاطره بودن.
۷۳۲	انتخاب گروه‌های در مخاطره
۷۳۳	دانش‌آموزانی که در فقر بزرگ می‌شوند.
۷۳۸	کودکان پناهنده
۷۴۱	دانش‌آموزان بی‌خانمان.
۷۴۹	دانش‌آموزان تک‌والدی
۷۵۳	دانش‌آموزانی که فرد یا افراد مهم زندگی‌شان را از دست می‌دهند
۷۵۵	دانش‌آموزانی که مورد سوءاستفاده و غفلت واقع می‌شوند.
۷۶۳	دانش‌آموزان مبتلا به سوءمصرف مواد.
۷۶۷	دانش‌آموزانی که باردار می‌شوند.
۷۶۹	دانش‌آموزان مجسم‌باز یا دوجنسیتی.
۷۷۱	دانش‌آموزان بزه‌کار.
۷۷۳	روش‌های مؤثر فرایند تدریس دانش‌آموزان در مخاطره.
۷۷۳	چالش‌های معلمان آمرزش‌عم می‌شوند.
۷۷۴	راهبردهای آموزشی
۷۸۳	خلاصه

فصل ۱۵: تدریس به دانش‌آموزان با نیازهای ویژه در مدارس ابتدایی ————— ۷۸۵

۷۸۹	ملاحظه‌های کلی مربوط به برنامه درسی
۷۹۰	پاسخ به مداخله
۷۹۲	طرح همگانی یادگیری
۷۹۲	برنامه درسی جامع
۷۹۴	تمرکز برنامه‌های درسی در حیطه‌های مربوط به مهارت‌های تحصیلی.
۷۹۴	اجتماعی، و آموزش انتقال.
۷۹۴	آموزش خواندن
۷۹۷	نوشتن
۸۰۱	ریاضیات
۸۰۱	آموزش مهارت‌های اجتماعی
۸۰۳	نیازهای مربوط به انتقال
۸۰۶	راهبردهای آموزشی برای کلاس‌های درس فراگیر

۸۰۷	همکاری تخصصی.....
۸۰۹	یادگیری مشارکتی.....
۸۱۲	متناسب‌سازی‌های آموزشی و برنامه درسی.....
۸۱۴	متناسب‌سازی درس‌های آموزشی.....
۸۱۵	ملاحظه‌های مربوط به تنوعات فرهنگی.....
۸۱۵	متناسب‌سازی محیط کلاس درس.....
۸۱۶	طراحی تکالیف مؤثر خانه.....
۸۱۷	تدوین روش‌های نمره‌دهی پاسخ‌گویانه.....
۸۲۲	خلاصه فصل.....

فصل ۱۶: تدریس به دانش‌آموزان با نیازهای ویژه در مدارس متوسطه — ۸۲۵

۸۲۹	برنامه‌های آموزشی در مرحله متوسطه.....
۸۳۰	برنامه درسی آموزش ویژه مدارس متوسطه.....
۸۳۰	تعیین نیازهای مربوط به برنامه درسی دانش‌آموزان.....
۸۳۵	برنامه‌هایی برای دانش‌آموزان با ناتوانی در مدارس متوسطه.....
۸۴۳	نقش مشارکتی معلم آموزش ویژه.....
۸۵۱	روش‌هایی برای تسهیل موفقیت دانش‌آموزان با نیازهای ویژه.....
۸۵۱	در کلاس درس آموزش عمومی.....
۸۵۲	راهنماهای تدریس پژوهش - محور علمی.....
۸۵۳	متناسب‌سازی‌ها: انطباق‌سازی‌ها و اصلاحات.....
۸۵۶	تکالیف خانه، نمره‌دهی، و آزمونگری.....
۸۶۷	مهارت‌های مطالعه و راهنماهای یادگیری.....
۸۷۲	خلاصه فصل.....

۸۷۵	پیوست‌ها.....
۸۷۶	پیوست الف.....
۸۸۲	پیوست ب.....
۸۹۵	پیوست ج.....
۹۰۷	پیوست د.....
۹۲۷	پیوست ه.....

پیش‌گفتار مترجمان

استاد محمد بهمن‌یخی^۱ در کتاب **اگر قره‌قاج نبود** می‌نویسد، «اشک بیش از آب، چهره پدران و ادران ما را شسته است و خون بس از شربت به کام نیاکان، کسان، خویشان و عزیزان ما فرو ریخته است. کلید حل مشکلات در لابی الفبا نهفته است، من از شما می‌خواهم که به پاییزید و روز و شب و گاه و بی‌گاه درس بپذیرید، درس بخوانید، درس بدهید، درس بخوانید...»
ن جمله‌ها و عبارات‌ها را می‌توان در وصف، حال، و دکان با نیازهای ویژه و خانواده‌های‌شان به ر برد و کلید حل مشکلات آنها را نیز در پیام استاد به من‌بیبگی جستجو کرد. دانش‌آموزان با زهای ویژه^۲، دانش‌آموزانی هستند که نیاز به آموزش و پرورش ویژه و خدمات وابسته به آن رند تا بتوانند توانمندی‌های بالقوه‌ی خودشان را شکوفا کنند. این دانش‌آموزان به دلیل شتن تفاوت‌های قابل‌ملاحظه با بیشتر دانش‌آموزان در یاد یا -سند مورد از حیطه‌های توانی‌های ذهنی^۳، ناتوانی یادگیری^۴ یا توجه، اختلال‌های رفتاری^۵، ناتوانی‌های جسمی^۶، تلال‌های ارتباطی^۷، درخودماندگی^۸، آسیب مغزی ضربه‌ای^۹، آسیب شنوایی^{۱۰}، آسیب

استاد محمد بهمن‌بیبگی (۱۲۹۹-۱۳۸۹) بنیان‌گذار آموزش عشایر ایران بود که ثمره سی سال خدمت صادقانه ایشان باسواد کردن بیش از پانصد هزار نفر از جامعه عشایری کشور و تربیت بیش از ده‌هزار نفر متخصص در حوزه‌های مختلف است. از وی کتاب‌های بسیار ارزشمندی با محوریت آموزش به یادگار مانده است که از جمله می‌توان به «عرف و عادت در عشایر فارس»، «بخارای من ایل من»، «اگر قره‌قاج نبود»، «به اجاققت قسم» و «طلای شهمت» اشاره کرد. مطالعه کتاب‌های یادشده به همه متخصصان آموزش پیشنهاد می‌شود.

2. Students with special needs

4. learning disability

7. Communicational disorders

9. traumatic brain injury

3. intellectual disabilities

6. physical disabilities

8. autism

5. behavioral disorders

بینایی^{۱۱}، تیزهوشی و با استعدادی^{۱۲} و غیره نیاز به آموزش و پرورش ویژه دارند (هالاها و همکاران، ۲۰۰۹).

دانش‌آموزان با نیازهای ویژه حق دارند که به همه خدمات، امکانات و برنامه‌درسی که همسالان‌شان در مدارس عمومی از آن برخوردارند، دسترسی داشته باشند و از همسالان‌شان جدا نباشند. آموزش فراگیر نوعی شیوه مبارزه با نگرش‌های جداسازی و فراهم کردن آموزش مؤثر برای کودکان و بهبود کارایی و اثربخشی مقرون به صرفه برای کل نظام آموزشی است. آموزش فراگیر فقط به معنای جایدهی کودکان با نیازهای ویژه در مدارس عمومی نیست، بلکه به نوعی به کارآمدی و اثربخشی آموزش نیز تأکید دارد (بارتون، ۱۹۹۷). آموزش فراگیر باعث شده است که مدارس عمومی و معلمان مدارس عمومی نیز همانند مدارس ویژه و معلمان مدارس ویژه به‌کار آید. آرزای دارای نیازهای ویژه و نیازها، نقاط قوت و توانمندی‌ها و چالش‌های آنها در نظر گرفته شود. بر این اساس، همه معلمان آموزش فراگیر باید اطلاعات کامل و جامعی از دانش‌آموزان با نیازهای ویژه و چگونگی رشد و یادگیری آنها داشته باشند. به ویژه، معلمان باید از روش‌ها و مدل‌ها، آموزشی و درمانی که اثربخشی و مفید بودن آن‌ها در برآوردن نیازهای آموزشی این دانش‌آموزان مورد تأیید قرار گرفته است، آگاه باشند (وستوود، ۲۰۰۹).

کتاب «روان‌شناسی و آموزش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه» در شانزده فصل تلاش کرده است که جدیدترین مفاهیم، نظریه‌ها، روش‌ها، آموزش و برنامه‌های مداخله‌ای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه را با رویکرد فراگیرسازی و چگونگی برآوردن نیازهای آنها در محیط‌های فراگیر را مبتنی بر یافته‌های علمی آرایه کند.

شایان ذکر است که ویرایش ششم این کتاب که در سال ۲۰۱۲ منتشر شده بود، ترجمه شد و سپس با انتشار ویرایش هفتم در سال ۲۰۱۵ تغییرات انجام شده در ویرایش جدید نیز در ترجمه انطباق‌سازی شد. برای مثال در فصل تدریس به دانش‌آموزان با اختلال طیف درخودماندگی، بخش تعریف و طبقه‌بندی بر اساس تغییرات ویرایش پنجم راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی انطباق‌سازی شده بود که در ترجمه نیز این تغییرات مورد ملاحظه قرار گرفت.

مطالعه کتاب حاضر را به همه والدین، معلمان، مربیان و متخصصان کودکان با نیازهای ویژه به خصوص والدین، معلمان، مربیان و متخصصانی که در آموزش فراگیر نقش دارند، پیشنهاد می‌کنیم و انتظار داریم خوانندگان با ارایه دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود ما را در رفع کاستی‌ها یاری دهند.

در پایان از سرکار خانم مریم شاهین دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی دانشگاه شیراز برای بازخوانی و غلط‌گیری نسخه نهایی کتاب، قدردانی می‌کنیم. همچنین از جناب آقای پناهی مدیر محترم نشر ارسباران، جناب آقای دکتر شمس مدیر محترم نشر روان، جناب آقای سیدسعید میرجلالی مدیر محترم نشر ویرایش و سرکار خانم منصوره خاوری که زحمت حروفچینی و صفحه‌آرایی را برعهده داشتند، به خاطر همکاری صمیمانه و فراهم آوردن امکان چاپ این کتاب تشکر می‌کنیم و از خداوند متعال آرزومندیم که همواره در راه نشر علمی و فرهنگی، موفق و مؤید باشند.

همتی علمدارلو، حسین‌خانزاده، علیزاده

تابستان ۱۳۹۵

www.ketaboo.ir